

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร
The Relationship between Leadership of School Administrators in the 21st
Century and School Effectiveness under the Local Administration
Organization, Samut Sakhon Province

วรสิทธิ์ จินกระจัน¹ จิรศักดิ์ สุรังคพิพรรธน์²
Worakit Jeenkrajan, Jirasak Surangkapiwat

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 255 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูง (r มีค่า .896)

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำ; ศตวรรษที่ 21; ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research aimed to study the leadership of school administrators in the 21st century and school effectiveness, and the relationship between the leadership of school administrators in the 21st century, and school effectiveness. The sampling of this research was teachers in the Local Administration Organization, Samut Sakhon province. The

Received: 2024-01-24 Revised: 2024-02-04 Accepted: 2024-02-09

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Master of Education (Educational Administration Innovation), Department of Educational Administration Innovation. Faculty of Rattanakosin College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. E-mail: Jack.worakit.ch@gmail.com

² อาจารย์สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ Lecturer in Master of Education (Educational Administration Innovation), Department of Educational Administration Innovation. Faculty of Rattanakosin College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin. E-mail: jirsu@hotmail.com

research sampling consisted of 255 subjects. The research instrument was a questionnaire about the leadership of school administrators in the 21st century and school effectiveness. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), and Pearson's correlation coefficient for the data analysis.

The research results showed that the overall and individual leadership of school administrators in the 21st century was at a high level. Moreover, the overall and individual school effectiveness was at a high level. Lastly, the relationship between the leadership of school administrators in the 21st century and school effectiveness was statistically significant .01, congruent with the established hypothesis with a relatively positive correlation (r-value .896).

Keywords : leadership; the 21st century ;school effectiveness

บทนำ (Introduction)

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ให้มีการปรับตัวกับยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 3) ซึ่งคุณสมบัติของผู้เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กร กระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง องค์กรที่มีการบริหารที่ดี จะทำให้บุคลากรทำงานได้อย่างเต็มที่ เต็มความสามารถและเต็มตามศักยภาพ ส่งผลให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรงตามเป้าหมายของสถานศึกษากำหนด (สังคม ไทบุรินทร์, 2536: 12) ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้พัฒนาดน พัฒนางานและพัฒนางานวิชาชีพอย่างแท้จริง ซึ่งการพัฒนาเบื้องต้นจะเป็นการพัฒนาเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม คือ การพัฒนาคุณวุฒิ การพัฒนาคุณภาพคือ การพัฒนามาตรฐานในการทำงานอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาลักษณะความเป็นผู้นำและการพัฒนาด้านคุณธรรมคือการเป็นคนดีมีค่านิยมที่ดี ซึ่งทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็หนทางแห่งความก้าวหน้าและมีผลต่อการปฏิรูปการศึกษา (ประเสริฐ งามพันธุ์, 2544: 10) โดยในการปฏิบัติงานจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายรวมทั้งผู้บริหาร เพราะผู้บริหารมีส่วนทำให้ทุกคนปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ความพึงพอใจ มีความสุขและมีความสุขพร้อมซึ่งผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้บริหารมีพื้นฐานการบริหารและคุณสมบัติที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นหลักสำคัญที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ (สุภรณ์ สุภาพงศ์, 2543: 3-5)

ภาวะผู้นำเป็นศิลปะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งของนักบริหารที่จะนำพาองค์กรหรือหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ มีความเสียสละและมีความเป็นประชาธิปไตย ให้การสนับสนุนบุคลากรในการทำงาน ให้กำลังใจ มีการเสริมแรงทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอับรามสัน (Abramson, 1996: 15, อ้างถึงใน สิทธิ สิริพิเดช, 2545: 8) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้องมี

ส่วนร่วมของผู้นำ พฤติกรรมของผู้นำและบทบาทของผู้นำ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่บอกได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีภาวะความเป็นผู้นำมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารที่ดีควรมีภาวะความเป็นผู้นำที่สร้างความสัมพันธ์และประสานความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงาน มีการสร้างกลยุทธ์ที่ดีในการทำงาน การบริหารสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบุคลากรในสถานศึกษาทั้งสองฝ่าย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจะต้องแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันไปตามภาวะและบริบทของสถานศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และดำเนินการให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยเพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จนั้นตัวแปรที่สำคัญที่สุด ในการบริหารจัดการก็คือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาตนเองสู่การเป็นภาวะผู้นำที่ดี มีทักษะความเป็นผู้นำที่มีมีความรู้ มีความสามารถ มีความฉลาดทางอารมณ์กล้าตัดสินใจ มีทักษะในการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งสถานศึกษา โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกระดับชั้น การบริหารให้บรรลุตามคุณภาพของผู้เรียนจึงต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือทักษะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถเชื่อมโยงสภาพในปัจจุบันกับอนาคต มุ่งพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การมีทักษะที่จำเป็น จะส่งผลต่อสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ทักษะผู้นำให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในการบริหารตนเอง การบริหารงานและการบริหารบุคคลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง (กาญจนา ทองดี, 2564: 3) ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความเป็นภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ดี จำเป็นต้องมีการศึกษาและพัฒนาตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้นำในองค์กรให้มีภาวะผู้นำที่ดี

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จึงเล็งเห็นว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาให้สถานศึกษามีคุณภาพทางการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งการศึกษาภาวะผู้นำจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาตนเอง พัฒนาบุคลากรตลอดจนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อันเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาครในทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรอบรู้ ความยุติธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะคิดทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 19 โรงเรียน รวม 760 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 19 โรงเรียน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 255 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 19 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่ เมษายน 2566-พฤศจิกายน 2566

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง วิทยฐานะและประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรอบรู้ ความยุติธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะคิดทางบวก

ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เก็บข้อมูลผ่านระบบ Google form โดยให้ครูผู้สอนสแกน QR code เพื่อตอบแบบสอบถาม และส่งคืนภายใน 10 วัน

3.3 รวบรวมข้อมูล โดยได้แบบสอบถามคืนกลับจำนวน 255 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.49 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า มีวิทยฐานะชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 49.41 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า มีประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.41

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ด้านที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ที่
1	ความฉลาดรอบรู้ (X_1)	4.31	0.45	มาก	4
2	ความยุติธรรม (X_2)	4.32	0.41	มาก	2
3	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_3)	4.31	0.42	มาก	3

ด้านที่	ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ที่
4	ความเชื่อมั่นในตนเอง (X_4)	4.34	0.38	มาก	1
	ภาพรวม	4.32	0.38	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (X) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง รองลงมา คือ ความยุติธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความฉลาดรอบรู้

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีรายละเอียดตามตารางที่ 2 ดังนี้

ด้านที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ที่
1	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง(Y_1)	4.34	0.38	มาก	2
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก (Y_2)	4.35	0.40	มาก	1
3	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3)	4.31	0.40	มาก	4
4	ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา (Y_4)	4.33	0.39	มาก	3
	ภาพรวม	4.33	.33	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมา คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ตามตารางที่ 3 ดังนี้

	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y
X_1	.709**	.725**	.716**	.704**	.773**
X_2	.767**	.797**	.747**	.813**	.846**
X_3	.782**	.756**	.757**	.755**	.826**
X_4	.789**	.793**	.766**	.796**	.852**
X	.828**	.834**	.812**	.833**	.896**

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกสูง (r มีค่า .896)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยมีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร ต้องการความหลากหลายและความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เร็วขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าถึงการทำงานในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในยุคปัจจุบันและอนาคตโดยเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งงานวิจัยนี้ไปสอดคล้องกับ กาญจนา พิมพ์แสง (2566: บทคัดย่อ) พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ศศิธร ยงยุทธ (2566: บทคัดย่อ) พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งไปสอดคล้องกับ หนึ่งฤทัย มากก้อน (2566: 1) พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร มีทักษะในการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรอย่างพอเพียง มีความสามารถในการเข้าอกเข้าใจในการเป็นอยู่ของบุคลากรและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาได้ ทำให้การพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ สิทธิสถิตย์ (2566: 1-2) พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธนันท์ เกียรติภูมิพัฒน์ (2566: 1-2) พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านและยิ่งไปสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา วงศ์ยะรา (2561: บทคัดย่อ) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คุณภาพโดยรวม อัตราการออกกลางคันของนักเรียน การขาดงาน ความพึงพอใจในงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสำคัญกันทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงทุกคู่กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาครทุกด้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีภาวะผู้นำที่เปี่ยมไปด้วยทักษะการบริหารจัดการ การสื่อสาร การสร้างทีมและความเป็นผู้นำที่มีมารยาทรวมถึงความซื่อสัตย์ เพื่อให้สามารถ

สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ จนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงทำให้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาครมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าหากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีมากก็จะทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษามากขึ้นในลักษณะคล้ายตามกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ยงยุทธ (2566: บทคัดย่อ) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ยังไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรรา พูลสุด (2564: 1) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมิตานันท์ ภิรมย์รักษ์ (2566: 7-11) พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร สามารถนำมารวบรวมและสังเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้ 4 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรอบรู้ ความยุติธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตนเอง และสังเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกสูง ซึ่งภาวะผู้นำที่เปี่ยมไปด้วยทักษะการบริหารจัดการ การสื่อสาร การสร้างทีมและความเป็นผู้นำที่มีมารยาท รวมถึงความซื่อสัตย์ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาทักษะของนักเรียนได้อย่างเต็มความสามารถและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีมากก็จะทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษามากขึ้นในลักษณะคล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านความฉลาดรอบรู้ มีค่าต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านสติ ปัญญา ความเฉลียวฉลาด รอบคอบ

มีปฏิภาณไหวพริบ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ส่งเสริมด้านการเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพของตนเองและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ทางการศึกษา

จากผลการวิจัยประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสาคร มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายต่าง ๆ ด้านการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมครูให้เป็นนักพัฒนา ค้นคว้า พัฒนาสื่ออุปกรณ์และนวัตกรรมการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเกิดผลสำเร็จในอนาคตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแนวคิด ทฤษฎี ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในแบบอื่น ๆ มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของสถานศึกษา ทางด้านวิชาการและการบริหาร

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษากับปัจจัยอื่น ๆ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา พิมพ์แสง. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กาญจนา ทองดี. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นุสรา พูลสุด. (2564/สิงหาคม/31). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 7(2): 1.
- ประเสริฐ งามพันธุ์. (2544/พฤศจิกายน/26). สถานี ก.ค. นายเสมา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา. มติชน. 10.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74.
- พัชราภรณ์ สิทธิสถิตย์. (2566/พฤศจิกายน/1). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบยั่งยืนของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วารสารวิจัยวิชาการ**. 6(6): 1-2.
- พัชรนันท์ เกียรติภูมิพัฒน์. (2566/มิถุนายน/19). คุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 24(1): 1-2.

- วิภาดา วงศ์ยะรา. (2561). การตัดสินใจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร ยงยุทธ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สมิตานันท์ ภิรมย์รักษ์. (2566/กันยายน/30). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์. 8(3): 7-11.
- สังคม โทบุรินทร์. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกับความพึงพอใจในงานของอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิทธิ์ สิริพิเดช. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษากับการประกันคุณภาพภายใน สหวิทยาเขตเทพนคร นครปฐม. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภรณ์ สุภาพงศ์. (2543/ตุลาคม/10). กรอบความคิดและข้อเสนอแนะการวิจัยเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสังคมไทย. วารสารวิชาการ. 3(8): 3-5.
- หนึ่งฤทัย มากก้อน. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วารสารราชพฤกษ์. 21(2): 1.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.